

Пам'яті Володимира Ілліча Гриценка

(1937 - 2023)

8 жовтня 2023 року пішов із життя головний редактор журналу Control Systems and Computers (Системи керування та комп'ютери, Управляющие системы и машины) - відомий учений у галузі інформатики, інформаційних технологій та їх застосувань у сфері проблем інтелектуалізації, електронного управління, економіки, виробничо-технологічної сфери, біологічної та медичної кібернетики, комп'ютерних технологій навчання й електронних систем освіти член-кореспондент НАН України Володимир Ілліч Гриценко.

Володимир Ілліч народився 23 травня 1937 року в м. Іпатово Ставропольського краю. У 1960 році закінчив Ростовський інститут інженерів залізничного транспорту й почав свою трудову діяльність в Інституті кібернетики. У 1968 році захистив кандидатську дисертацію. З 1969 по 1977 роки – вчений секретар Інституту кібернетики, з 1977 року – заступник директора з наукової роботи, а також голова відділення інформаційних технологій і систем.

У 1997 році В.І. Гриценко заснував Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України, яким керував до 2021 р., з 2021 р. – почесний директор та голова вченої ради Центру.

З 2003 року Володимир Ілліч професор кафедри ЮНЕСКО «Нові інформаційні технології в освіті». У 2015 році обраний членом-кореспондентом НАН України за спеціальністю «Образні інформаційні технології».

В.І. Гриценко зробив істотний внесок у дослідження науково-методологічних засад створення й розвитку інформаційного суспільства, нових інформаційних технологій, що реалізують його переваги. Брав активну участь у розробленні Національної програми інформатизації України та низки проектів законодавчих актів у цій галузі. Був керівником Державної науково-технічної програми «Образний комп'ютер» (2000–2010 рр.), результатом якої стали образні інформаційні технології. Були підготовлені до промислового виробництва і серійно випускаються на підприємствах України, високоінтелектуалізовані вироби та пристрої, такі як «Фазаграф», «Тренар» та «Діабет».

Суттєвим є доробок В.І. Гриценка у розвитку перспективних комп'ютерних технологій навчання. Він керував комплексом робіт зі створення Українського сегменту Міжурядової програми ЮНЕСКО «Інформація для всіх». Серед вирішених пріоритетних завдань: ефективні технології підготовки вчителів, нові технології в інформаційно-комп'ютерній грамотності, проектуванні навчальних програм тощо.

В.І. Гриценко входив до багатьох провідних міжнародних, державних і відомчих рад України з питань вироблення науково-технічної політики в галузі інформаційно-комунікаційних технологій та інформатизації. За його керівництва успішно реалізовано національну програму стандартизації інформаційних технологій, в межах

якої сформовано напрями розвитку науково-технічної політики України у сфері міжнародної стандартизації інформаційних технологій, захисту інформації, інтелектуалізації комп'ютерних мереж, гармонізовано Європейські стандарти та впроваджено їх у національні стандарти.

В.І. Гриценко – двічі лауреат Державної премії України (1977, 1997) та Державної премії СРСР (1983), лауреат премії ім. В.М. Глушкова НАН України (1992), Заслужений діяч науки і техніки України (2007), нагороджений орденом «Знак Пошани» (1971), орденом «Трудового Червоного Прапора» (1982), Відзнакою Президента України орденом «За заслуги» III ступеня (1998), II ступеня (2013), відзнакою Президії НАН України «За підготовку наукової зміни» (2012) та почесними грамотами.

В.І. Гриценко плідно працював і в науково-організаційній сфері. Він виховав плеяду талановитих учнів, серед яких понад 30 кандидатів наук. Багато років був головним редактором наукового журналу «Control systems and computers» та «Cybernetics and Computer Engineering». Автор понад 475 наукових праць, зокрема 31 монографії.

Володимир Ілліч був фахівцем своєї справи, відповідальною, активною і доброзичливою людиною.

Редакція нашого журналу висловлюють щире співчуття його рідним і близьким Володимира Ілліча.

Редакційна колегія

In memory of Volodymyr Gritsenko

Volodymyr Gritsenko was born on May 23, 1937 in the town of Ipatovo, Stavropol region. In 1960 he graduated from the Rostov Institute of Railway Transport Engineers and began his career at the Institute of Cybernetics. In 1968 he defended his PhD thesis. From 1969 to 1977 - scientific secretary of the Institute of Cybernetics, since 1977 - deputy director for scientific work, as well as head of the Department of Information technologies and systems.

In 1997 Volodymyr Gritsenko founded the International Research and Training Center for Information Technologies and Systems of the National Academy of Sciences and the Ministry of Education and Science of Ukraine, which he led until 2021, and from 2021 - honorary director and chairman of the academic council of the Center.

Since 2003, Volodymyr Gritsenko has been a professor at the UNESCO Department of New Information Technologies in Education. In 2015, he was elected a corresponding member of the National Academy of Sciences of Ukraine in the specialty “Imaginal Information Technologies”.

Volodymyr Gritsenko made a significant contribution to the study of the scientific and methodological foundations of the creation and development of the information society, and new information technologies that realize its advantages. He took an active part in the development of the National Informatization Program of Ukraine and several draft legislative acts in this area. He was the head of the State Scientific and Technical Program “Imaginative Computer” (2000–2010), which resulted in imaginative information technologies. Highly intelligent products and devices, such as “Fazagraph”, “Trenar” and “Diabet”, have been prepared for industrial production and are being mass-produced at Ukrainian enterprises.

The legacy of Volodymyr Gritsenko in the development of promising computer teaching technologies is significant. He led a complex of works on the creation of the Ukrainian segment of the UNESCO Intergovernmental Program “Information for All”. Among the priority tasks solved: are effective technologies for teacher training, new technologies in information and computer literacy, curriculum design, etc.

The editorial board of the journal expresses its sincere condolences to the family and friends of Volodymyr Gritsenko.

Editorial staff